

Dưới góc nhìn luật pháp quốc tế, bài viết sẽ cung cấp quan điểm chính thức từ hai bên cũng như ý kiến từ bên thứ ba để thấy rõ tính chất đáng lo ngại của đồng trạng huống của Trung Quốc, nhất là khi cộng thế giới đang phải đối đầu với đại dịch Covid-19.

Theo thông tin từ các cơ quan chức năng của Việt Nam, khoảng 3h sáng ngày 2/4/2020, Tàu cá QNg 90617 TS và 8 ngư dân Việt Nam đang hoạt động bình thường tại lãnh hải của đảo Phú Lâm (quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam) thì bị tàu hải cảnh Trung Quốc số hiệu 4301 ngăn cản và cố tình đâm chìm. Ba tàu cá Việt Nam QNg 90045, QNg 90399 và QNg 90929 sau khi nhận được thông tin đã chạy đến tìm kiếm cứu nạn. Tuy nhiên, đến 6h sáng 2/4/2020, Trung Quốc điều thêm 2 tàu hải cảnh số hiệu 4001 và 4002 đến để ngăn cản xua đuổi, vây bắt hai tàu cá QNg 90399 và QNg 90929 đưa vào đảo Phú Lâm, lục soát, tịch thu, đập phá trang thiết bị trên tàu, đồng thời dùng vòi rồng phun nước truy đuổi tàu cá QNg 90045 làm hỏng nhiều tài sản. Đến 18h cùng ngày, phía Trung Quốc trao trả 8 ngư dân bị đâm chìm cho hai tàu cá QNg 90399 và QNg 90929 và truy đuổi hai tàu này nhiều giờ trong đêm, buồm phôi rơi khỏi Hoàng Sa.

[\[1\]](#)

Bài viết này xem xét vấn đề trên dưới góc nhìn luật pháp quốc tế. Bài viết sẽ cung cấp quan điểm chính thức từ hai bên cũng như ý kiến từ bên thứ ba để thấy rõ tính chất đáng lo ngại của động thái hung hăng này, nhất là khi các thực thể đang phải đối đầu với đại dịch Covid-19. Bài viết chỉ ra rằng hành vi của tàu hải cảnh Trung Quốc là vi phạm nghiêm trọng luật pháp quốc tế vì đã đi ngược lại các nguyên tắc cơ bản của luật pháp quốc tế như bình đẳng chủ quyền giữa các quốc gia và thiện chí thực hiện cam kết quốc tế (*pacta sunt servanda*). Đáng tiếc, Trung Quốc cũng vi phạm Công ước Liên hiệp quốc về Luật biển năm 1982 (UNCLOS) và Công ước về các quy định quốc tế về phòng ngừa đâm va trên biển năm 1972 (COLREGs) mà hai nước là thành viên, cũng như Tuyên bố chung về các bên ở Biển Đông năm 2002 (DOC), Thỏa thuận về những nguyên tắc cơ bản cho giải quyết vấn đề trên biển Việt Nam – Trung Quốc, trái với những thực thể chung của Lãnh đạo cấp cao hai nước về đối xử nhân đạo với ngư dân. Hành vi từ phía Trung Quốc đi ngược lại những nỗ lực chung của khu vực trong đàm phán về Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC).

Quan điểm trái ngược

Ngày 3/4/2020, Việt Nam và Trung Quốc đã có phát biểu chính thức về vấn đề. Ngoại trưởng Phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Lê Thu Thu Hằng nói rằng:

“Hành động trên của tàu công vụ Trung Quốc đã xâm phạm chủ quyền của Việt Nam đối với quần đảo Hoàng Sa, gây thiệt hại về tài sản, đe dọa an toàn tính mạng và lợi ích hợp pháp của người dân Việt Nam, đi ngược lại nhậm chức chung của Lãnh đạo cấp cao hai nước và việc đối xử nhân đạo với người dân và Thọ thọ nhận và những nguyên tắc cơ bản của đạo đức quốc tế trên biển Việt Nam – Trung Quốc, trái với tinh thần Tuyên bố chung của các bên về Biển Đông (DOC), gây phức tạp tình hình và không có lợi cho quan hệ hai nước cũng như việc duy trì hoà bình, ổn định và hợp tác ở Biển Đông.”

Bà Hồng cũng cho biết đội di tản Bộ Ngoại giao Việt Nam đã giao thiệp với đội di tản của quán Trung Quốc và trao công hàm phản đối. Việt Nam yêu cầu phía Trung Quốc điều tra làm rõ, xử lý nghiêm đội về nhân viên công vụ và bồi thường thoả đáng cho người dân Việt Nam. [\[2\]](#)

Trong khi đó, Ngoại trưởng Bộ Ngoại giao Trung Quốc Hoa Xuân Ánh nói rằng tàu hải cẩu Trung Quốc khi tuần tra phát hiện tàu cá Việt Nam đánh bắt bất hợp pháp ở quần đảo Hoàng Sa nên đã kêu gọi tàu này rời đi. Tàu cá Việt Nam từ chối rời đi và “bắt gặp chướng ngại vật phía tàu Trung Quốc” khiến cho tàu hải cẩu Trung Quốc đâm vào tàu cá Việt Nam “dù đã cố hết sức để tránh”. Tàu cá Việt Nam sau đó bị ngập nước và chìm. Tàu hải cẩu Trung Quốc đã tiến hành cứu hộ người dân Việt Nam ngay lập tức. Sau khi hoàn thành quy trình điều tra, thu thập chứng cứ cần thiết, tàu Hải cẩu Trung Quốc đã đưa 8 người dân rời đi. [\[3\]](#)

Đây là sự bao biển từ phía Trung Quốc đối với việc vi phạm. Không có gì ngạc nhiên bởi sự việc này không phải là di sản biển mới trên Biển Đông. Trung Quốc thường xuyên bắt giữ các tàu cá và người dân Việt Nam hoạt động tại vùng biển thuộc quần đảo Hoàng Sa trong nhiều năm qua, và vẫn đưa ra những lý do “khó hiểu” - tàu vượt giới hạn của người dân Việt Nam cố ý đâm vào tàu và sạt đổ rác bừa bãi trên các đảo sát biển Trung Quốc! [\[4\]](#)

Quan điểm của các nước

Mỹ và Philippines đã lên án hành vi trên của Trung Quốc, kêu gọi duy trì hoà bình và ổn định trên Biển Đông trong bối cảnh các thế giới đang phải đương đầu với

thảm họa dịch Covid-19. Trong Tuyên bố ngày 6/4/2020, Ngoại trưởng Mỹ Mike Pompeo nói rằng Bộ Ngoại giao Mỹ Morgan Ortogus nêu rõ Mỹ quan ngại sâu sắc trước thông tin Trung Quốc đâm chìm tàu cá của Việt Nam. Đây là vi phạm nghiêm trọng nhất trong một loạt hành động của Trung Quốc nhằm khinh bỉ những yêu sách biển trái pháp luật và gây thiệt hại cho các nước láng giềng Đông Nam Á và Biển Đông. Chính phủ Mỹ ủng hộ Phán quyết Trọng tài Biển Đông giữa Philippines và Trung Quốc năm 2016, trong đó bác bỏ yêu sách đường chín đôn của Trung Quốc trên Biển Đông. [5] Ngày 9/4/2020, Bộ Quốc phòng Mỹ công bố Tuyên bố thể hiện sự quan ngại và nhấn mạnh hành vi của Trung Quốc trái ngược với tầm nhìn của Mỹ về một khu vực Ấn Độ-Thái Bình Dương tự do và rộng mở, trong đó tất cả các quốc gia lớn nhỏ đều được bình đẳng quyền.

[6]

Về phía Philippines, Tuyên bố ngày 8/4/2020 của Bộ Ngoại giao Philippines bày tỏ mối quan ngại sâu sắc về vi phạm, cho rằng những sự việc này làm suy yếu tiềm năng xây dựng mối quan hệ khu vực thực sự sâu sắc và đáng tin cậy giữa ASEAN và Trung Quốc. Việc chà đạp tích cực của các cuộc thảo luận với một Bộ quy tắc chung của Biển Đông (COC), điều quan trọng là phải tránh những sự cố như vậy và sự khác biệt được giải quyết theo cách tăng cường đối thoại và tin tưởng lẫn nhau. [7]

Phản ứng nhanh chóng và rõ ràng của bên thứ ba ở trong và ngoài khu vực cho thấy sự bao biện từ phía Trung Quốc không được công đồng quốc tế chấp nhận. Hành động của Trung Quốc là vi phạm luật pháp quốc tế, gây hại và gây chia rẽ ở Biển Đông.

Hơn nữa, hành vi của tàu hải cẩu Trung Quốc cũng đi ngược lại những nỗ lực trong đàm phán về COC giữa ASEAN và Trung Quốc.

Một hành vi, Năm vi phạm

Thứ nhất, Trung Quốc vi phạm nguyên tắc bình đẳng chủ quyền giữa các quốc gia vì xâm phạm chủ quyền của Việt Nam tại lãnh hải của đảo Phú Lâm (quần đảo Hoàng Sa). Bình đẳng chủ quyền giữa các quốc gia là nguyên tắc cơ bản của luật quốc tế mang tính tập quán pháp, được ghi nhận tại Điều 2(1) Hiến chương Liên Hợp Quốc, được ghi thích trong Nghị quyết 2625 (1970) của Hội đồng Liên Hợp Quốc về các nguyên tắc của luật quốc tế và quan hệ hữu nghị và hợp tác giữa các quốc gia phù hợp với Hiến chương Liên Hợp Quốc. Theo đó, mọi quốc gia có nghĩa vụ tôn trọng chủ quyền của các quốc gia khác. [8] Trong vụ việc, tàu cá

QNg 90617 TS hoạt động trong lãnh hải của đảo Phú Lâm. Theo Điều 2 UNCLOS, chế quyền của quốc gia ven biển được mở rộng đến lãnh hải.

[9]

Do đó, theo nguyên tắc bình đẳng chế quyền giữa các quốc gia, Trung Quốc có nghĩa vụ tôn trọng chế quyền của Việt Nam tại lãnh hải của đảo Phú Lâm.

Quần đảo Hoàng Sa thuộc chế quyền của Việt Nam dựa trên luật quốc tế và thực tiễn lãnh thổ (nguyên tắc chiếm có hiệu lực). [10] Trong khi đó, hành vi sử dụng vũ lực để chiếm đóng Hoàng Sa vào năm 1974 của Trung Quốc là vi phạm nguyên tắc cấm sử dụng vũ lực và đe dọa sử dụng vũ lực trong luật quốc tế, không thể là cơ sở để xác lập chế quyền của Trung Quốc đối với Hoàng Sa.

[11]

Nguyên tắc cấm đe dọa sử dụng vũ lực và sử dụng vũ lực được ghi nhận tại Điều 2(4) Hiến chương Liên hợp quốc cũng như các điều ước quốc tế khác,

[12]

là tập quán pháp, thậm chí là một quy phạm bất buộc chung (*jus cogens*)

) đòi hỏi sự tuân thủ tuyệt đối từ các quốc gia.

[13]

Khi Trung Quốc sử dụng vũ lực chiếm đóng trái phép quần đảo Hoàng Sa, Việt Nam Cộng Hòa đã gọi thực tiễn Hội đồng bảo an Liên hợp quốc để nghị can thiệp.

[14]

Thứ hai, Trung Quốc vi phạm quy định tại UNCLOS – mà cả hai nước là thành viên – về quyền chế quyền (quyền khai thác tài nguyên thiên nhiên, trong đó có nguồn tài nguyên cá) và quyền tài phán. Trong lãnh hải, xuất phát từ chế quyền quốc gia đối với lãnh thổ, mọi hoạt động liên quan đến khai thác, quản lý hay bảo tồn nguồn tài nguyên cá sẽ thuộc thẩm quyền của quốc gia ven biển. Theo Điều 17 UNCLOS, tàu thuyền nước ngoài được “đi qua không gây hại” trong lãnh hải của quốc gia ven biển.

[15]

Do đó, trong lãnh hải của đảo Phú Lâm thuộc chế quyền của Việt Nam, tàu cá QNg 90617 TS của Việt Nam thực hiện hoạt động đánh bắt cá là hoàn toàn hợp pháp. Tàu thuyền nước ngoài như tàu hải cònh Trung Quốc chỉ có quyền đi qua không gây hại trong vùng biển này. Điều 19 UNCLOS quy định rõ ràng chế quyền đi qua không gây hại trong lãnh hải của quốc gia ven biển.

[16]

Về quyền tài phán, theo Điều 27 và Điều 73 UNCLOS, quốc gia ven biển được quyền bắt giữ tàu mang cờ quốc gia khác hoạt động trong vùng biển thuộc chế quyền, quyền chế quyền và quyền tài phán của quốc gia ven biển, để bảo đảm việc tôn trọng các luật và quy định mà quốc gia ven biển đã ban hành phù hợp với Công

Đầu tiên, Tòa án quốc tế về Luật biển (ITLOS) đã minh chứng quy định này. Trong vụ *Camouco*, tàu Camouco là tàu cá mang cờ Panama bị tàu giám sát Floreal của Pháp bắt giữ tại vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của đảo Namibia, thuộc quy chế quy định và quyền tài phán của Pháp, vì đánh bắt cá trái phép.

[\[17\]](#)

Tiếp theo, trong

vụ *Monte Confurco*,

tàu cá Monte Confurco mang quốc tịch Seychelles bị Pháp bắt giữ tại EEZ của đảo Kerguelen, thuộc quy chế quy định và quyền tài phán của Pháp, vì đánh bắt cá bất hợp pháp.

[\[18\]](#)

Tuy nhiên, trong vụ việc này, tàu hải cảng Trung Quốc đã bắt giữ tàu và ngư dân Việt Nam tại lãnh hải của đảo Phú Lâm (thuộc chế quy định của Việt Nam) trong khi họ không thực hiện bất kỳ hoạt động nào vi phạm quy chế quy định tại các vùng biển thuộc chế quy định, quy định của Trung Quốc. Vì vậy, đây là một vụ bắt giữ trái với UNCLOS.

Thứ ba, Trung Quốc vi phạm Công ước về các quy định quốc tế về phòng ngừa đâm va trên biển năm 1972 (COLREGs) mà cả hai nước là thành viên. Theo quy định tại điều 8 COLREGs, các tàu thuyền hoạt động trên biển phải có nghĩa vụ hành động để tránh va chạm. Trong vụ việc, tàu hải cảng Trung Quốc 4301 đã cố tình đâm chìm tàu cá QNg 90617 TS của Việt Nam.

Thứ 4, Trung Quốc vi phạm Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) và các thoả thuận khác của Lãnh đạo cấp cao hai nước. Điều 5 DOC nói rằng các bên cam kết kiềm chế các hoạt động có thể làm phức tạp thêm tranh chấp và ảnh hưởng đến hòa bình, ổn định.

[\[19\]](#)

Tuy nhiên, hành động tiếp phía tàu hải cảng Trung Quốc trong vụ việc rõ ràng đã gây phức tạp tình hình và không có lợi cho việc duy trì hoà bình, ổn định và hợp tác trên Biển Đông. Điều này dẫn đến “mối quan ngại sâu sắc” cho các nước trong và ngoài khu vực.

Bên cạnh đó, theo điều 6(d) DOC, các bên cam kết hợp tác tìm kiếm cứu hộ trên biển. [\[20\]](#) Thỏa thuận nhúng Nguyên tắc cơ bản cho đảo giới quyết định trên biển Việt Nam - Trung Quốc cũng ghi nhận hai bên “thực hiện nghiêm túc nguyên tắc và tinh thần của DOC”, tích cực thúc đẩy hợp tác “tìm kiếm, cứu hộ cứu nạn trên biển”.

[\[21\]](#) Vì vậy mà tàu hải cảng Trung Quốc đã cố tình đâm chìm tàu cá Việt Nam cũng như xua đuổi, vây bắt các tàu cá khác đến tìm kiếm cứu nạn, gây thiệt hại về tài sản, đe dọa an toàn tính mạng và lợi ích hợp pháp của ngư dân

Việt Nam.

Ngoài ra, hành vi của tàu hải cẩu Trung Quốc đi ngược lại nhữn thđc chung của Lãnh đđo cấp cao hai nước vđ viđc đđi xđ nhân đđo vđi ngđ dân. Tđi “đđi thođi chiđn lđđc quđc phòng Việt Nam - Trung Quốc lđn 4” đđin ra vào ngày 5/6/2013 tđi Bđc Kinh, Thđ trđđng Bđ Quđc phòng Việt Nam, Thđđđng tđđng Nguyđn Chí Vđnh và Bđ trđđng quđc phòng Trung Quốc Thđđđng Vđn Toàn thđđng nhđt “đđi xđ nhân đđo vđi ngđ dân lao đđng hòa bình trên biđn”.

[\[22\]](#)

Tuy nhiên, trong vđ viđc, bên cđnh viđc đâm chìm tàu cá QNg 90617 TS, đđe đđđ tính mđng 8 ngđ dân Việt Nam trên tàu, lđc lđđng chđp pháp biđn Trung Quốc còn bđt các ngđ dân trên hai tàu cá QNg 90399 và QNg 90929 đđa vào đđo Phú Lâm lđc soát, tđch thu, đđp phá trang thiđt bđ trên tàu, đđng thđi dùng vđi rđng phun nước truy đđđi tàu cá QNg 90045 làm hđ hđng nhiđu tài sđn. Ngđ dân vđn là đđi tđđng lao đđng hòa bình trên biđn đđ bđ tđn thđđng. Do đđ, nhđng hành vi nhđ cđ tình đâm chìm, đđp phá trang thiđt bđ, dùng vđi rđng phun nước tđn công... mà tàu hải cẩu Trung Quốc tđn hành đđi vđi các tàu cá của Việt Nam là vô cùng nguy hiđm, đđe đđđ trđc tđp đđn mđng sđng con ngđđi, chđa tính đđn nhđng tđn thđt to lđn vđ kinh tđ.

Thđ nđm, Trung Quốc vi phạm nguyên tđc cđ bđn của luật pháp quđc tđ là thiđn chí thđc hiđn các cam kđt quđc tđ (*pacta sunt servanda*). Đđy là mđt tđp quán pháp, đđđc quy đđnh tđi đđđu 2(2) Hiđn chđđđng Liên hđp quđc, đđđc giđi thích trong Nghđ quyđt 2625 (1970) của đđđi hđđng Liên hđp quđc. Theo đđ, mđi quđc gia có nghđa vđ thđc hiđn vđi thiđn chí nhđng nghđa vđ của mình trong nhđng thođ thuđn quđc tđ có hiđu lđc theo nhđng quy tđc và quy phạm đđđc luật quđc tđ thđa nhđn chung.

[\[23\]](#) Nhđ đđ

phđn tích, Trung Quốc không chđ không tuân thđ các đđđu đđđc quđc tđ mà Trung Quốc là thành viên nhđ UNCLOS và COLREGs, mà Trung Quốc còn vi phạm nhđng

cam kđt của chính mình tđi DOC

và Thođ thuđn vđ nhđng nguyên tđc cđ bđn chđ đđo giđi quyđt vđn đđ trên biđn Việt Nam – Trung Quốc. Đđy là hai thođ thuđn quđc tđ thđ hiđn ý chí chính trđ, ghi nhđn các cam kđt của các bên liên quan, trong đđ có Trung Quốc.

Kđt luận

Như vậy, tàu cá QNg 90617 TS cùng với 8 ngư dân Việt Nam hoạt động bình thường tại lãnh hải của đảo Phú Lâm (quần đảo Hoàng Sa), thuộc chủ quyền của Việt Nam, hoàn toàn là hợp pháp. Việc tàu hải cảnh Trung Quốc đâm chìm tàu cá và bắt giữ ngư dân Việt Nam là sự vi phạm nghiêm trọng luật pháp quốc tế vì xâm phạm chủ quyền của Việt Nam, vi phạm những quy định tại UNCLOS 1982, COLREGs 1972 mà Trung Quốc là thành viên, đi ngược lại Thoả thuận về những nguyên tắc cơ bản của đảo giới quy định trên biển Việt Nam – Trung Quốc, trái với tinh thần DOC và nhận thức của Lãnh đạo cấp cao hai nước với đối tượng nhân đạo với ngư dân. Trung Quốc đã vi phạm những nguyên tắc cơ bản của luật pháp quốc tế được quy định tại Hiến chương Liên hợp quốc là nguyên tắc bình đẳng chủ quyền giữa các quốc gia và thiển chí thực hiện các cam kết quốc tế (*pacta sunt servanda*). Hành vi vi phạm đôn phụng tại phía Trung Quốc trong việc gây ảnh hưởng tới những nỗ lực chung của khu vực trong tiến trình đàm phán COC.

Nguyễn Mai Hồng là trợ lý nghiên cứu tại Viện Biển Đông, Học viện Ngoại giao. Bài viết thể hiện quan điểm riêng của tác giả.

[1] “Phản đối tàu Trung Quốc đâm chìm tàu cá Quảng Ngãi ở Hoàng Sa”, <https://tuoitre.vn/phan-doi-tau-trung-quoc-dam-chim-tau-ca-quang-ngai-o-hoang-sa-20200403195112676.htm>

truy cập 8/4/2020.

[2] Phát biểu của Ngoại phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Lê Thu Hằng về thông tin tàu cá QNg 90617 TS cùng 08 ngư dân Việt Nam gặp nạn tại khu vực đảo Phú Lâm, quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam

, http://www.mofahcm.gov.vn/mofa/tt_baochi/pbnfn/ns200403222212

truy cập 8/4/2020.

[3] Ngoại phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Hoa Xuân Ánh trả lời cuộc họp báo thường kỳ của Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 3/4,

https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/2511_665403/t1765751.shtml

truy c*á*p 8/4/2020.

[4] Ví d*ụ*, ngày 21/6/2009, l*à*c l*à*nh tu*ấn* tra Trung Qu*ố*c đã b*ắ*t 3 tàu cá và 37 ng*ườ*i dân Vi*ệ*t Nam đang b*ắ*t đánh cá t*ại* vùng bi*ên* thu*ộc* qu*ần* đ*ồ*o Hoàng Sa

, “
Ng*ườ*i phát ngôn B*ộ* Ngo*ại* giao: Y*êu* c*ầ*u Trung Qu*ố*c th*ả* ng*ườ*i dân và tàu cá Vi*ệ*t Nam”,

<https://thuvienphapluat.vn/tintuc/vn/thoi-su-phap-luat/thoi-su/-26528/nguoi-phat-n-gon-bo-ngoai-giao-yeu-cau-trung-quoc-tha-ngu-dan-va-tau-ca-viet-nam>

truy c*á*p 8/4/2020. T*ừ*ng t*ừ*, tháng 3/2012, Trung Qu*ố*c đã b*ắ*t gi*ữ* 2 tàu cá và 21 ng*ườ*i dân c*ủ*a Vi*ệ*t Nam

đang đánh

b*ắ*t

cá t*ại* vùng bi*ên* thu*ộc* qu*ần* đ*ồ*o Hoàng Sa

,
“Vi*ệ*t Nam y*êu* c*ầ*u Trung Qu*ố*c th*ả* 21 ng*ườ*i dân và 2 tàu cá”

,
<https://www.sggp.org.vn/viet-nam-yeu-cau-trung-quoc-tha-21-ngu-dan-va-2-tau-ca-219343.html>

truy c*á*p 8/4/2020.

[5] Tuyên b*ố* ngày 6/4/2020 c*ủ*a B*ộ* Ngo*ại* giao M*ỹ* v*ề* thông tin Trung Qu*ố*c đ*âm* chìm tàu cá Vi*ệ*t Nam trên Bi*ên* òng, https://www.state.gov/prcs-report-ed-sinking-of-a-vietnamese-fishing-vessel-in-the-south-china-sea/?fbclid=IwAR2FwNZcrDLqT7DUzkvWpY_e39jVMhDTx8EUtUzXBXhzZSq36jpp-Slsps

truy c*á*p 8/4/2020.

[6] Tuyên b*ố* ngày 9/4/2020 c*ủ*a B*ộ* Qu*ố*c phòng M*ỹ* v*ề* v*ề* chìm tàu cá Vi*ệ*t Nam,

<https://www.defense.gov/Newsroom/Releases/Release/Article/2143925/china-coast-guard-sinking-of-a-vietnam-fishing-vessel/fbclid/IwAR02Ko84ebsnR102OX3iDXdtelFBqGXnQ7S90eh04Lo7Fhe8MGOfBEDcFWk/>

truy c*á*p 10/4/2020.

[7] Tuyên b*ố* ngày 8/4/2020 c*ủ*a B*ộ* Ngo*ại* giao Philippines v*ề* v*ề* chìm tàu cá Vi*ệ*t

Nam Bộ Biên Phòng

<https://dfa.gov.ph/dfa-news/statements-and-advisories/update/26621-statement-on-the-sinking-of-a-vietnamese-fishing-vessel-in-the-south-china-sea>

truy cập 10/4/2020.

[8] Hiến chương Liên hợp quốc, Điều 2 Khoản 1.

Nghị quyết 2625 (1970) của Hội đồng Liên hợp quốc về các nguyên tắc của luật quốc tế về quan hệ hữu nghị và hợp tác giữa các quốc gia phù hợp với Hiến chương Liên hợp quốc, Nguyên tắc bình đẳng chủ quyền giữa các quốc gia, dĩm c, [https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/2625\(XXV\)](https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/2625(XXV)) truy cập 8/4/2020.

[9] Công ước Liên hợp quốc về Luật biển 1982, Điều 2.

[10] Việt Nam là quốc gia đầu tiên xác lập chủ quyền và là quốc gia duy nhất quản lý hữu hiệu, liên tục, hoà bình và công khai đối với quần đảo Hoàng Sa từ thế kỷ XVII. Xem *Toàn tập Thiên Nam tứ chí lộ đồ thư* (Bá tể Công đồ, 1686), *Phiên biên tập lược* (Lê Quý Đôn, 1776)...

[11] Nghị quyết 2625 (1970) của Hội đồng Liên hợp quốc khẳng định “*Lãnh thổ của một quốc gia sẽ không là đối tượng của việc chiếm đoạt bởi bất kỳ quốc gia nào khác bằng việc đe dọa sẽ dùng vũ lực và sẽ dùng vũ lực*”
. K
hông có hành vi của việc lãnh thổ nào đe dọa sẽ dùng vũ lực và sẽ dùng vũ lực sẽ được công nhận hợp pháp”

Nghị quyết 662 (1990) của Hội đồng bảo an Liên hợp quốc liên quan đến chi phí tranh vùng vịnh giữa Iraq và Kuwait nói rằng việc Iraq sáp nhập Kuwait là m

hình thỏc và lý do ðỏu không có giá trỏ pháp lý và ðỏỏc xem là vô hiỏu.

[12] Công ỏỏc Viên 1969 vỏ Luật ðỏu ỏỏc quỏc tỏ, ỏỏỏu 52: “Mỏi ðỏu ỏỏc quỏc tỏ sỏ ðỏng vỏ lỏc mỏt cách bỏt hỏp pháp ðỏu vô hiỏu.”

[13] Trong án lỏ Nicaragua kỏn Mỏ, Toà án Công lý quỏc tỏ khỏng ðỏnh nguyên tỏc cỏm ðe do sỏ ðỏng vỏ lỏc và sỏ ðỏng vỏ lỏc mang bỏn chỏt cỏa mỏt quy phỏm bỏt buỏc chung (*jus cogen*). Xem: *Các hoỏt ðỏng quân sỏ và bán quân sỏ tỏi Nicaragua và chỏng lỏi Nicaragua* (1986) giỏa Nicaragua và Mỏ, Báo cáo Toà án công lý quỏc tỏ sỏ 392, ðỏỏn 184.

[14] Quỏc Pháp, “Cỏng hoà xỏ hỏi chỏ nghỏa Viêt Nam có bỏ ràng buỏc bỏi Công hàm 1958?”, Luật quỏc tỏ và nhỏng vỏn ðỏ thỏc tỏi Viêt Nam, Hỏi luật quỏc tỏ Viêt Nam, NXB Thanh Niên, 2019.

[15] Công ỏỏc Liên hỏp quỏc vỏ luật biỏn nỏm 1982, ỏỏỏu 17, ỏỏỏu 18 và ỏỏỏu 19.

[16] Công ỏỏc Liên hỏp quỏc vỏ luật biỏn nỏm 1982, ỏỏỏu 19 (1) quy ðỏnh rỏng “Viỏc ðỏ qua là không gây hỏi, chỏng nào nó không làm phỏỏng hỏi ðỏn hòa bình, trỏt tỏ hay an ninh cỏa quỏc gia ven biỏn. Viỏc ðỏ qua không gây hỏi cỏn phỏi ðỏỏc thỏc hiỏn theo ðúng vỏi các quy ðỏnh cỏa Công ỏỏc và các quy tỏc khác cỏa pháp luật quỏc tỏ.”. ỏỏỏu 19 (2) giỏi thích cỏ thỏ khái niỏm “phỏỏng hỏi ðỏn hòa bình, trỏt tỏ hay an ninh cỏa quỏc gia ven biỏn” vỏi 12 ðỏỏm.

[17] Vỏ *Camouco* (Panama và Pháp), ITLOS Judgement, 2000, <https://www.itlos.org/en/cases/list-of-cases/case-no-5/> truy cỏp 8/4/2020.

[18] Vỏ *Monte Confurco* (Seychelles và Pháp), ITLOS Judgement, 2000, <https://www.itlos.org/en/cases/list-of-cases/case-no-6/> truy cỏp 8/4/2020.

[19] Tuyên bố về tình hình xấp xỉ của các bên ở Biển Đông 2002, điểm 5, https://asean.org/?static_post=declaration-on-the-conduct-of-parties-in-the-south-china-sea-2 truy cập 8/4/2020.

[20] Tuyên bố về tình hình xấp xỉ của các bên ở Biển Đông 2002, điểm 6(d), https://asean.org/?static_post=declaration-on-the-conduct-of-parties-in-the-south-china-sea-2 truy cập 24/4/2020.

[21] Thưa thu nhận nhậm Nguyễn tộc có bản chế độ giải quyết vấn đề trên biển giữa nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam và nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, <http://www.mofahcm.gov.vn/mofa/nr040807104143/nr040807105001/ns111012101302> truy cập 8/4/2020.

[22] “Phải đổi xấp xỉ nhân đạo với người dân”, <https://tuoitre.vn/phai-doi-xu-nhan-dao-voi-ngu-dan-552565.htm> truy cập 8/4/2020.

[23] Hiến chương Liên hợp quốc, điều 2 khoản 2.

Nghị quyết 2625 (1970) của Đại hội đồng Liên hợp quốc về các nguyên tắc của luật quốc tế về quan hệ hữu nghị và hợp tác giữa các quốc gia phù hợp với Hiến chương Liên hợp quốc, Nguyên tắc thứ chín chỉ trích hiện các cam kết quốc tế [https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/2625\(XXV\)](https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/2625(XXV)) truy cập 8/4/2020.